

KIS LAP

A VENDÉG SZARKA. (Lásd a 362. lapon.)

XXVII. kötet, 23. szám.

Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.
Ára negyedévre 1 frt 40 kr.

1884. december 7-én.

LILIKE VÉDENCZE.

— Nagyvárosi történet. —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)

ENNEK a hirnek nagyon különböző hátása volt. Az apa és a mama olyanforma arcot csináltak, mintha azt akarták volna mondani: »Előre tudtuk mi ezt!« De Lilike elsápadt és eleinte hinni sem akarta, a mit hallott.

— Talán csak egy kicsit kimarad valahol, majd visszatér; mondá.

— Oh dehogy, felelé Szekeresné. Az asztalomon egy darabka papirozt találtam, melyre azt írta, hogy nem jön soha többé vissza és ne is keressem, mert nem találom meg.

— No's, megtalálni ugyan lehetne, szólt Torjai, de hagyjuk futni a boldogtalant. Rászédett, meglopott, de hát ez a mi hibánk is volt, miért biztunk ilyen jött-ment kis csavargóban. Ha előkerülne, meg kellene büntetni a tárczalopás miatt; de én nem akarom üldözni, hát inkább ne is kerüljön elő, ha csak Szekeresné asszonyoknak is nem lopta el valami holmiját.

— Nem, kérem alássan, nem vitt el semmit, utána néztem mindennek, de semmi hibát sem találtam.

Erre Lilike is megszólalt:

— Iluska nem tolvaj, hogy elvigye, a mi nem az övé. Még nem hiszik, de majd kiderül valamikép, tudom, csak Iluskát meg tudjuk találni.

— Abból pedig semmi sem lesz, kedvesem, szólt a mama. Elég volt ebből a históriából ennyi. Nagyon jó szived van, nem tudod elhinni, hogy a kivel te jót

tettél, az hálátlansággal fizetett vissza; de majd lassankint elfelejted rövid idő mulva az egészet.

Magam is azt hiszem, hogy Lilike, ha nem rövid idő mulva is, de végre mégis elfelejtette volna szerencsétlen kis védenczét, ha Zoltán épen ekkor nincs ott a háznál. De ez nagyot változtatott a soron.

Zoltán eleinte semmit sem értett a dologból és nem is törődött vele csöppet sem. Ugy vélte, hogy valami olyan dolog történt, melyhez neki semmi köze. De már ahhoz volt köze, mikor nagyon szomorunak látta Lilikét és semmiféle tréfával, játékkal sem tudta fölvidítani. Zoltán különben is jószívű, derék fiu volt, Lilikét pedig igazán szerette s ha tréfából incselkedett, faggatózott is vele, végre mégis csak mindent a Lilike kedve szerint tett. Mikor tehát látta, hogy a kedves kis leány oly nagyon elbusulta magát, félig tréfásan, félig komolyan így szólt hozzá:

— Hallod-e, Lilike, ha még sokáig maradsz ilyen pityergős kedvben, én megszököm a házból, mert az effélét ki nem állhatom.

— Oh kedves Zoltánkám, ha tudnád, milyen nagy az én szomorúságom!

— Ha tudnám, akkor talán én is pityeregnék veled. De szerencsére nem tudom, aztán az ilyen nagy buslakodás épen-séggel semmit sem használ. Inkább azon kell iparkodni, hogy segítsünk a bajon.

— Igen ám, de mikor nem tudom, hova lett Iluska!

— De hát ki az az Iluska? És mi bajod van vele? Hadd hallom már ezt a szomorú históriát!

Lilike elbeszélte részletesen az egészét, a legelejétől fogva. Zoltán türelmesen hallgatta, s hol nevetett, hol komoly arcot csinált, kivált mikor a tárcza dolgára került a sor. De Lilike nagy hévvel magyarázta, hogy Iluska ártatlan, valami tévedés van a dologban, hiszen Iluskának jobb lett volna, ha magára vállalja a tettet, de nem akart hazudni. És bizonyosan nem hittek neki, azért szökött meg, nem akart ott élni, a hol őt tolvajnak tartják.

— És most szegényke talán megint valahol a hóban fekszik ... éhezik ... talán meg is hal! Szegény kedves Iluska!

És Lilike megint nagyon közel járt a síráshoz. Zoltán félig tréfásan, félig komolyan kiáltott fel:

— Jaj, csak rá ne kezdjed újra! Inkább előteremttem azt a boldogtalan Iluskát! Megkeresem, akárhol van.

Lilike reménykedve, örvendő simult hozzá:

— Igazán? Zoltánkám, kedves Zoltánkám! Megkeresed Iluskát? (Lásd a képet a 356. lapon.)

— Meg hát, felelé Zoltán elszántan. Kissé nagyot mondtam ugyan, de ha már kimondtam és ha téged csak ez nyugtat meg, hát állok a szavamnak.

— És hol fogod keresni?

— Kint a külvárosokban, a hol a szegényebb sorsu nép lakik. Ne félj, jártam én már ott eleget, van egy pár derék de szegény tanulótársam, akiket ott megmeglátogatok. Nem épen mulatságos ugyan ott járkálni, mert ott csupa nyomorult, bűzös, szűk utcza van, az emberek nagy része pedig olyan, hogy meg lehet

tőlök ijedni; de én nem félek, van jó öklöm, jó lábam, hívok segítségül egy pár jó pajtást is és addig kutatok, míg ide nem hozom azt a te Iluskádat.

Lilike a nyakába ugrott Zoltánnak.

— Kedves Zoltánkám, milyen jó vagy te! Ugy szeretlek!

— Jól van jól, te elkényeztetett kis jószág! Mit csináljak, ha másképp el nem mulik ez a pityergős kedved.

— Oh, most már jókedvű leszek, mert tudom, hogy megtalálod Iluskát.

— Az bizonyos. De most hát lásunk dologhoz.

Lilike el nem tudta képzelni, hogy miféle dologhoz láthatnának most mindjárt. Zoltán azonban komoly képpel, mint a ki már tudja az effélét, elővette jegyzőkönyvecskáját, meghegyezte az irónját és nagyon tekintélyes módon így szólt:

— Hogy rátalálhassak arra, a kit keresek, tudnom kell, milyen. Tehát mondd el pontosan.

— Hogy milyen volt? kérde Lilike csodálkozva.

— Természetesen. Azt csak képzelheted, hogy van odakint a külvárosokban egy pár száz Iluska is, már pedig ezek közül nekünk csak egyetlen egyre van szükségünk; hogy ismerjek rá, ha nem tudom milyen? Le fogjuk tehát írni pontosan, épen úgy, mint mikor a rendőrök valami gonosztévőt keresnek és mindenfelé megküldik a személye leírását. Szükséges tudnom, milyen magas, milyen a szeme, szája, orra, füle. Kezdjük hát legelőször is azon, hány láb magas Iluska?

— Édes Zoltánkám, hogy tudjam én azt? Nem mértem meg.

— Hiba. Pedig ezt tudni kell, legalább úgy megközelítőleg.

— Hát te milyen vagy? Talán abból kiszámíthatjuk...

— Én? Én idővel legalább is öles óriás leszek, de most biz én magam sem mértem meg magamat. Különb az nem is használna, többet ér azt tudnom, hogy náladnál kisebb-e vagy nagyobb? Bizonyosan állt melletted, emlékezhetel.

— Oh igen, felelt Lilike örömmel. Emlékszem, nekem úgy a szememig ért.

— Így már mindjárt rendbe hozzuk a dolgot.

Odaállította Lilike két az ajtóhoz, megjegyezte milyen magas, azt zsinórral meghatározta, mekkora lehet Iluska, a zsinórt pedig zsebre dugta.

— Most menjünk tovább. Kövér volt-e vagy sovány?

— Kövér? Nem gondolnám... sőt bizony soványka szegény... nem igen volt jó dolga, sokat éhezett... Képzeld Zoltán, ha nekünk nem volna mit ennünk, mikor éhesek vagyunk!

— Megköszöném a mulatságot! De most dologra... írjuk be: »sovány.« Erről ugyan még nem igen fogok ráismerni, mert ott kint azok a szegény gyermekek mind soványak, mind éhesek. Most

lássuk tovább, milyen a szeme, orra, szája?

Lilike erre egy kicsit kétségbe esett. Hogy lehessen valakinek az orrát, száját leírni? Effélével Lilikének még soha sem volt dolga.

— Hogy milyen az orra? Hát... hát olyan, mint másnak... nincs olyan görbe nagy orra, mint a nevelőnőnek, arra emlékszem, hanem olyan... olyan... mint rendesen az orr szokott lenni. A szája... az nem nagy... a szeme pedig, no, arra jól emlékszem, olyan szelid, kedves kék szemem van!

Zoltán mindezt nagy komolysággal beírta a könyvecskéjébe.

— A haja szőke, vagy barna?

— Inkább barna...

— Valami különös ismertető jele nincs? Nem pupos, sánta vagy fél szemű?

De már erre majd megharagudott Lilike. Ilyet gondolni az ő kedves Iluskájáról!

— Mit gondolsz, Zoltán! Iluska nagyon kedves, csinos leányka.

— Kár. Ha pupos volna, vagy sánta, könnyebben rátalálnék.

Már ezt Lilike nem úgy gondolta. Inkább tartson kissé tovább a keresés, de Iluska ne legyen nyomorék. Zoltán pedig biztatta, hogy így is rátalál.

— Indulok is mindjárt holnap reggel, mialatt te a leczkéidet végzed. Aztán

MEGKERESÉD?

(Lásd a 355. lapon.)

jegyezd meg még ezt, Lilike: ha ezen akkor szaladj le a kapu elé, mert az lesz a kis sipon hármát sipolok az ablak alatt, a jele, hogy találtam valamit.

KÁRTYAVÁRAT ÉPÍTETT (Lisd a 359. lapon.)

Másnap reggel Zoltán neki is indult a nagy keresésnek. Neki magának is kedve telt ebben; persze, mert ez neki, mint afféle eleven, jókedvű fiúnak, még mulatságára is szolgált. Fölkereste egy pár jó pajtását s együtt indultak utnak. De

míg nekik ez mulatságos időtöltés volt, Lilike szorongó szívvel várta otthon, milyen hírrel tér haza Zoltán. Nem tudott se tanulni, se játszani, mindig csak Iluskán járt az esze. Rátalál-e Zoltán? Arra nem gondolt, hogy az is baj lenne, ha rátalálna, mert hiszen Iluskát tolvajnak tartják és aligha látnák szívesen. De Lilike most csak azon busult, hogy a szegény kis árva a fagyos téli éjszakán talán megint az utcán bolyong, éheznek, fázik, összerogy és kitudja, akad-e valaki újra, a ki megmentse. Az pedig mégis borzasztó volna, ha Lilike csak azért mentette volna meg, hogy pár nap mulva megint olyan veszedelem érje.

Zoltán sokáig maradt oda, Lilike már szinte kívánta, hogy megjött volna. De erre még sokáig kellett várnia. Végre azonban három sípolás hangzott az utcáról.

— Ez ő, ez ő! szolt Lilike s izgatottan ugrott fel. Jelt ad, hogy menjek le, tehát jó hirt hoz... talán Iluskát is elhozta, mert különben feljöhetett volna maga is.

A következő perczben már futott le a lépcsőn, oly gyorsan, hogy majd a nyakát szegte. A kapu alá érve, megpillantotta Zoltánt, ki diadalmas arccal állt ott. Lilike már messziről kiáltá:

— Megtaláltad Iluskát?

— De még hányat! Itt van egy féltuczat Iluska, válogathatsz magadnak kedvedre.

Lilike sietett a kapuhoz és ott csakugyan vagy féltuczat rongyos, piszkos, sápadt leánykát látott, kik katonásan sorba

voltak állítva. Zoltán pedig rájok mutatva, félig komolyan, félig tréfásan mondá:

— No, ugy-e hoztam eleget? Mind azt mondja, hogy ő Iluska és az a leírás, melyet te adtál, ráillik valamennyire. A nagysága valamennyinek épen akkora, mint ez a zsinórmérték, soványak is egytől-egyig, mint a hét szük esztendő s azt hiszem, épen ugy éheznek, mint a hogy te beszélted. A hajuk inkább barna, a szájak, orruk rendes, szemök kék, nem puposak, nem sánták. Még vagy tizet hozhattam volna, de már azokra nem illett a leírás egészen, hát csak ezek közt válogass.

Lilike hamarjában nem tudta, nevesen-e vagy haragudjék. Csalódottan nézett végig a rongyos leánycsapaton, aztán fölkiáltott:

— De hisz ezek közt nincs az én Iluskám!

— Nincs köztük? szolt Zoltán nyugodtan. Kár, pedig ugyancsak sokat jártunk. No de se baj, holnap talán jobb szerencsénk lesz. Van ott kint még vagy száz Iluska.

Ezzel zsebébe nyult s egy csomó krajczárt vett elő.

— Gyerekek, hát ti rátok nincs többé szükség, mehettek Isten hírével. Itt van egy kis kenyérre való.

Kiosztotta köztök a pénzt, a szegény gyermekek megköszönték és szétfutottak. De Lilike elbusulva tért Zoltánnal vissza a szobába. Zoltán igyekezett tréfával segíteni a bajon.

— Meg nem foghatom, micsoda telhetetlen kis jószág vagy te, Lilike! Hozok neki féltuczat Iluskát és mégis busul.

— Oh, hát mit ér nekem a féltuczat, ha az én kedves kis Iluskám nincs köztök!

— No bizony, már én nem kötném magamat ahhoz az egyhez. Ezek közül is mind a hány sovány volt, éhes is volt, szegény koldus is volt, meg hozzá Iluska is, hát nem mindegy az, akármelyik? Én nem lennék olyan válogatós.

— De mikor egyik sem az igazi! Azt ígérted, hogy elhozod az igazit.

— Persze, de honnan tudjam én azt, hogy melyik az igazi?

— Oh, az nem olyan nehéz. Ha megkérdezted volna tőlök, melyik az, akit én kerestetek, mindjárt tudta volna, hányadán vagy velök.

— Nagyon bölcsen beszélsz, kedves hugocskám, csak hogy annyi eszem nekem is volt. Megkérdeztem én mindegyiktől és mind azt mondta, hogy ő az igazi.

— De hisz ez borzasztó! Hogy hazudhattak ilyet!

— Nagyon könnyen. A kis ravaszok mindjárt kitalálták, hogy kaphatnak valamit. Mikor már hatot összeszedtem, természetesen tudtam, hogy közülök legalább is öt nem az igazi, csak egy lehet az. No de se baj, mondtam már, hogy holnap hozok még többet, hozok vagy harminczat egyszerre. Ezek közt majd csak rátalálsz az igazira. És ha nem elég harmincz, hozok százat.

Lilike akarva nem akarva is nevetett, mikor arra gondolt, hogy Zoltán a külvárosi Iluskákból egész bucsujárást készül rendezni. De ez mégis biztatta egy kis reménnyel, hogy annyi közt utoljára mégis előkerül az ő igazi kedves Iluskája. Jobb kedve lett tehát és Zoltánnal vigan

játszadózva töltötte a napot, miközben persze Lilike mégis mindig újra meg újra az ő kis védenczéről beszélt s Zoltán türelmesen hallgatta. Este Zoltán nagy kártyavárat épített (lásd a képet a 357. lapon) a miben ő nagy mester volt. Fölépítette vagy hatemeletesre és ingerkedve mondá a tapsoló Lilikének:

— Ez épen jó lesz neked és annak a te Iluskádnak, legalább lesz hol elrejtőznötök, ha megkerül.

— Elrejtőznünk? Már miért rejtőznénk el?

— Azt hiszem, nagyon szükséges lesz. Mert hát mondd csak, Lilikém, ha én csakugyan előhozom azt a te sovány és éhes Iluskádat, mit csinálsz majd vele?

Lilike bizony eddig nem gondolt erre. Az ő kívánsága csak az volt, hogy Iluska előkerüljön, de hogy mit tesz vele azután, azon még nem gondolkozott. A Zoltán kérdése tehát ugyancsak megakasztotta.

— Hát... hát... majd mamához vezetem... ő majd tudja, mit csináljon.

— Az már bizonyos, hogy ő tudja. Sőt én előre is megmondhatom.

— No's, mondd hamar.

— Hát a mamád egy csöppet sem fog örvendeni a szerencsének, hogy újra látthatja a tárczája tolvaját...

— De Iluska nem az! kiáltá Lilike hevesen.

— No, no, én nem mondom, de mamád azt hiszi, apácskád is hiszi s mihelyt Iluska előkerül, rendőrt hívatnak és becsukják.

— Oh nem, azt nem fogják tenni, az én kedvemért sem tennék, de meg ki is

fog derülni ártatlansága, csak egyszer itt legyen.

Zoltán bele nyugodott és másnap újra neki indult a keresésnek. Megint hozott egy féltuczat sápadt, rongyos kis leányt, de Lilike megint nem talált közöttük igazit. Most már csökkenni kezdett reménye s ebéd után épen tanácskozni kezdett Zoltánnal, mikép foghatnának okosabban a dologhoz, mikor belépett Torjainé és így szólt:

— Édes Zoltánkám, egy kis szivességre kérlek.

— Parancsoljon kedves nénikém! felelt Zoltán szolgálatra készen.

— Sétálj át a bácsihoz a hivatalba, ő majd pénzt küld nekem.

(Folytatása következik.)

MIKULÁS.

Réges régen, több száz, sőt ezernél is több esztendővel ezelőtt élt egy nemes szívű püspök, a kinek Miklós volt a neve. Messze földön nagy volt a hirt Miklós püspöknek és akárkinek akármiféle baja volt, mind csak ő hozzá vándorolt segítséget kérni. Nem is távozott tőle senki vigasztalás nélkül. A szegényeket, szerencsétleneket megsegítette pénzzel, a mig neki magának volt, ha pénze nem volt, adott böles tanácsot, a kin pedig már

semmikép sem lehetett segíteni, azt legalább megvigasztalta áhitatos szavakkal, úgy hogy a szenvedő szeren-

csétlen megnyugodott a Gondviselés akaratában.

Leginkább szerették azonban a szent

életü Miklós püspököt a gyermekek, és ő is legjobban szerette a gyermekeket. A merre járt-kelt, mindenütt magához hívta

oktatta, a rossz viseletűeket pedig jóra intette. Nem is kellett egyebet mondani, csak azt, hogy a jó öreg Miklós püspök jön, és minden szegény szerencsétlen gyermek visszanyerte vidámságát, a vásott fiúk, makranczos leányok pedig szelidek és engedelmesek lettek, mert egy feddő szó a szent férfiutól nagyobb büntetés volt reájok nézve, mint bármilyen más kemény fenytés.

A jó öreg Miklós püspök hosszú életet élt. És mikor végre örök álomba szenderült s eltemették, a nép, kivált a gyermekvilág, nem tudta elbinni, hogy az ő nagy jótévőjök meghalt, örökre elköltözött. Meg voltak győződve, hogy Miklós napján a szent férfiú minden esztendőben körüljár a földön és ellátogat az ő kedvenceihez, a gyermekekhez és ajándékot ad a jóknak, megbünteti a gonoszokat. Játékot, csemegét oszt a derék gyermekeknek s mindenki épen azt kapja, a mire legjobban vágyott; néha a jó öreg Mikulás maga jelen meg, püspöksüveggel, hosszú ősz szakállal s szolgája hozza utána a nagy zsákot, tele ajándékokkal, de egyszersmind vesszővel is a kis gonoszok

a kicsinyeket, különösen a szegény árvákat s elhagyottakat; az éhezőket táplálta, a didergőket felruházta, a tudatlanokat

számára. Máshol az ablakba, ajtó elébe teszi az ajándékot.

Sok száz esztendő mult és ez a hit és

szokás megmaradt egészen máig is, de nem mindenütt egyformán. A mi szép magyar hazánkban is sokfelé megvan még ma is az a szokás, hogy Miklós napja, az az december hatodika előestéjén körüljár a Mikulás; más helyeken már megfélekedtek a szokásról, a mit a jó gyermekek bizonyosan sajnálnak.

Hogy ki az a Mikulás, a ki itt-ott még megjelen, azt én el nem árurom; de ismerek egy pár kis gyermeket, a ki nem akarja elhinni, hogy az igazi régi Mikulás hozta a szép ajándékokat. A mamácskához sietnek köszönetet mondani és mikor a mama születése vagy neve napja van, szép köszöntővel, bokkrétával viszozzák a meglepetést.

A VENDÉG SZARKA.

(Képpel a czimlapon.)

AVÉN Morczos, óljának a
Küszöbén ül.

Morfondéroz, unatkozik
Kegyetlenül.

Azaz hogy az unalmat ő
Nem ismeri,
Amikor a bő bendője
Telis teli.

Ott üldögel, nézelődik,
El is alszik —
Amint hozzá közel holmi
Vig nesz hallszik.

Erre lomhán, álmatagon
Fölpislogat —
Valj' ki az, ki ő hozzá most
Ellátogat.

»Nini, te vagy, szarka koma?
Rég láttalak!
Az ebédem morzsáira
Rég vártalak.

Nesze, van itt maradék csont
A mennyi kell.
Minden darab teli van bőr
Leffentyükkel.

Ne félj tőlem, miattam ne
Tartózkodjál,
Bátran csipkedj, a kedvedre
Lakmározzál!»

Magát nem is nagyon sokat
Biztatgatta —
Ugy evett a szarka, csak úgy
Rezgett farka;

»Derék tőled, Morczos bácsi,
Hogy ily jó vagy —
Most hogy a bogárkát, hernyót
Fedi hó, fagy.

Derék tőled, hogy bő módod
El nem kapat,
Hogy szivedhez nincsen növe
Minden falat.

Nem biztosít mindig erő
És hatalom:
Jöhet idő, hálám még ki-
Mutathatom.«

TÖRTÉNELMI KÉPREJTVÉNY.

he

N

bere
mozt
denk
hogy
ellen
felé
gyet
az
vitéz
Meg
kat,
jától
Mind
mag
hogy
erejé

anna
Petu
ő sz
rette
pedig
akár
azt ő
neki
neki.
járt
igen
megt
a ki
Ezér
tak,
sikra
csak

A BÜVÖS SERLEG.

— Középkori rege. —

(Vége.)

NAGY volt az öröm az egész tartományban, messzeföldről jöttek az emberek, hogy Petur vitézt fűvözöljék. Elhalmozták kincsekkel, ajándékokkal, mindenki kereste a barátságát, mert látták, hogy olyan győzhetetlen hős, a ki minden ellenségen diadalmaskodik. Voltak másfelé is hatalmas, garázda várurak, kik kegyetlenkedtek gyöngébb szomszédaikon; az üldözöttek segítségül hívták Petur vitézt és ő nem is késedelmeskedett soha. Megbüntette a kegyetlen hatalmaskodókat, megszabadította a vidéket elnyomójától s az emberek hálát mondtak neki. Mindig nagyobb lett a híre és ő meg volt maga is elégedve magával, mert érezte, hogy jól cselekszik, jóra használja csodarejét.

És mégis, megint csak rossz vége lett annak, a mi olyan jól és szépen kezdődött. Petur vitéz mint híres hős uralkodott az ő sziklavarában és ha kivonult onnan, rettegés fogta el minden ellenségét. Neki pedig lassanként kedve telt benne, hogy akárhol támadt akármiféle viszálykodás, azt ő igazítja el, még pedig úgy, a hogy neki tetszik, mindenki engedelmeskedjék neki. Ha valaki a segítségét kérte, mindig sietett hozzá és utoljára már nem is igen kérdezte, kinek van igaza; így aztán megtörtént, hogy éppen annak segített, a ki valamely gonosz tettet követett el. Ezért aztán lassankint ellenségei támadtak, de Petur vitéz ezzel nem törődött, sikra szállt mindenki ellen. Végre már csak abban telt kedve, ha harcolhatott

és rettenetes erejével rettegésben tarthatta az embereket. Ujra megfélemedkezett a vén remete intéséről, elbizakodott, sőt már kegyetlen is lett, úgy, hogy most már őt gyűlölték úgy, mint nemrég a rettegett rablóvezért. Mikor egyszer a gyémántgyűrűre esett a tekintete, megdönbenve látta, hogy a gyémánt fénye ismét teljesen eltűnt, megint csak olyan, mintha közönséges durva kavics volna a gyűrűben. Látta, nagyon jól látta ezt, de azért nem törődött vele, mert éppen ekkor nagy háboruságban élt több szomszédjával, kiket megsértett,

— Az már csak nem lehet, hogy meghátráljak előlük, gondolá. Eddig legyőzhetetlen vitéz voltam, most meg bocsánatot kérjek tőlük, mint valami gyáva ficzkó? Nem, csak azért sem.

Folytatta tehát a garázda verekedést, mignem egy reggel arra ébredt, hogy ellenségei körülfojták a várat és ostromolni akarják. Erre gunyosan nevetett:

— Oh ti szegény jámbor szomszédok, hát azt hiszitek, hogy velem birtok? No megálljatok, mindjárt adok én nektek egy kis leczkét.

Felöltötte csillogó pánczélát, fogta hatalmas kardját és paizsát s csatlósai élén kivonult a várból. Ellenségei rettegve látták, mert ismerték roppant erejét; de néhány vitéz mégis elszántan szembe szállt vele. És ime, sajátságos dolog történt! Petur vitéz, mintha minden erő eltűnt volna karjaiból; erős paizsa pedig, amint az ellenséges vitéz egyszer rácsapott, ketté hasadt. Petur vitéz nem tudta magát védelmezni, elfogták és diadalmasan elhurczolták, mint rabot.

Dühöngött, szomorkodott kétségbeesésében és úgy tett, mint mindenki, a ki későn látja be, hogy maga okozta szerencsétlenségét. Most már sopánkodott és sajnálta, hogy olyan rosszra használta nagy erejét. Azt is belátta, hogy ez a szomorú sorsa nem következett volna be, ha meg nem feledkezik jó szándékairól. A vén remete, az ő csodatevő pártfogója, nem azért adta neki a nagy erőt, hogy kegyetlenkedjék, hanem hogy jót tegyen vele; de ő a maga szeszélyeire használta s ezért a titokzatos jótevő visszavette adományát.

— Oh, csak most szabadulhatnék ellenségeim kezéből, csak még egyszer lehetnék szabad, most már nem engednék többé a csábításnak. Oh titokzatos jó pártfogóm, csak még egyszer láthatnálak!

Alig mondta ezt, nagy dörgés és vilámlás közt megjelent az ősz remete. A fegyveres vitézek, kik mint rabot kísérték Petur vitézt, rémülten futottak szét s a titokzatos öreg így szólt:

— Hallottam panaszodat, Petur vitéz s ime itt vagyok. Rosszul használtad adományomat, megérdemelnéd, hogy elhagyjalak; de mert jót is tettél, tehát megbocsátok. Ime egy paripa, ez elvisz, a hová akarod és soha senki sem ér utól.

A vén remete eltűnt, de helyette hóféhér paripa állt elő. Petur vitéz egy pillanatig sem habozott, hanem a ló hátára pattant s izgatottan kiáltá:

— Kedves lovam, fuss szaporán, vigy engem vagy száz mértföldnyire, a hol szükség van elszánt vitézre.

A paripa nagyot nyerített és megindult. Mintha nem is a földön járt volna, oly sebesen haladt; szinte röpült és erdő, mező, falu, város gyorsan tűnt el. Petur vitéz nem bánta, akárhová viszi, csak mentül messzebb jusson eddigi bajai helyétől.

Végre megállt a paripa és Petur vitéz, a mint körülnézett, látta, hogy egy nagy sereg táborába jutott. Nem igen messze pedig egy hegység oldalán másik tábor látszott s annak közepén egy pompás sátor, mely fölött magas póznán félhold ragyogott.

Petur vitéz mindjárt kitalálta, hová jutott.

— Az ott a török tábor, mondá örvendve, én tehát itt a keresztények seregéhez jutottam, mely hősileg harczol a gonosz pogányok ellen. Ennél jobb helyre nem is hozhattál volna, kedves lovam. Itt módomban lesz jóvá tenni hibáimat. Fogadom, hogy nem lesz a go-

FOGJÁL MEG! (Lásd a 368. lapon.)

nosz
mint

ideg
retté
totta
legel
vitéz
vett,
ért. I
és a
ván,
téz
csak
mett
kiütö
zéből
megh
tán
a ló
és fo
a tá
töröl
lan
után
szaba
zéröl
nyila
ték u
vitéz

lett
bizta
gezte
az el
is me
sért
irigy
törö

nosz pogányoknak olyan pusztítója senki, mint én.

A táborban szívesen fogadták az idegen vitézt és csakhamar meg is szerették, mert Petur vitéz derekasan beváltotta ígérését. A csatában ő volt mindig legelől és ha futott a pogány sereg, Petur vitéz elől nem menekült, a kit ő üldözöbe vett, mert csodaparipáján mindenkit utólért. Hiába futott a megrémült basa legelől és a legjobb lován, Petur vitéz egyszerre csak ott termett mellette, kiütötte a kezéből a kardot, megkötözte, aztán magához a lóra emelte és foglyul vitte a táborba. A törökök hasztalan iramodtak utána, hogy kiszabadítsák vezéröket; még nyilaik sem érték utól Petur vitézt.

Ilyen tettekkel rövid idő alatt híressé lett és a keresztény sereg vezére ő rá bízta a legfontosabb dolgokat; el is végezte Petur vitéz mindig jelesül, mert ha az ellenséges tábor kellő közepébe kellett is menni, paripája elvitte és visszahozta sértetlenül. Mindenki bámulta, sokan irigyelték is, de Petur vitéz ezzel nem törődött, hanem dicsekedett csoda lová-

val, úgy, hogy pár szemesebb lovag végre kitalálta a dolog nyitját, — hogy Petur vitéz csak addig tud olyan jeles tetteket véghez vinni, míg ez a paripája megvan; más paripával ő is csak olyan közönséges vitéz lenne, mint a többiek. És mihelyt az irigyek ezt kifürkészték, mindjárt ármányos tervet is főztek ki, hogy övék legyen a csodaparipa.

Egy napon jókedvűen kérdezték Petur vitéztől, nem volna-e kedve egy kis kalandra?

Nem messze egy kisebb török csapat portyázgat, jó volna eljőkmenni és szétverni őket. Petur vitéz azonnal kész volt a kalandra. Lóra ültek és elvágattak. Egy erdőcske mellett egyik lovag így szólt:

— Itt szálljunk le a lóról és rejtőzzünk a fák mögé. Erre jönnek a törökök, majd meglepjük őket.

Megtették, de a mint az ellenség közeledett, az egyik ármányos lovag hirtelen fölpattant a Petur vitéz lovára és villámgyorsan elvágatott. Petur vitéz most már észrevette a cselt s az ott maradt lovon akart visszatérni a táborba, hogy paripáját visszaszerezze; de a rava-

A KIS HALÁSZOK. (Lásd a 368. lapon.)

szok sokkal jobban kifőzték a cselt: a törökök körülvették Petur vitézt és elfogták, magukkal hurczolták, úgy, hogy vissza nem juthatott többé a maga táborába. Nemcsak hogy elvesztette csodaparipáját, hanem keserves rabságban sinlődött és a pogány törökök most már gunyolták, kinozták őt, kitől eddig annyira rettegetek. Aztán elhurczolták messzire Törökországba, hogy ott mint rabszolgát eladják.

Fáradtan, szomoruan dőlt le egy este, mikor őrei pihenést engedtek neki. Ujra elgondolta viselt dolgait és újra meg kellett vallania, hogy nem tudja jól használni a nagy kincset, melyet a vén remetétől kapott.

— Az most már nem is segít rajtam többé, nem is érdemlem! sohajtá.

De ebben a pillanatban ott termett mellette a vén remete és így szólt:

— Még egyszer, de most már utoljára, megszánlak. Első adományomat eljátszottad hiu mulatozással, a másodikat elbizakodott kegyetlenséggel, a harmadikat oktalan dicsekvéssel. De még egy ajándékot adok és most rád bízom, hogy magad válaszs, mit kívánsz. Ez lesz az utolsó, tehát jól fontold meg.

— Oh, hogy tudjak én választani, mi válnék leginkább javamra! töprengett Petur vitéz aggódva.

— Gondolkozzál, ne hamarkodd el. Akárhol és akármikor mondod ki kívánságodat, teljesülni fog.

A csodás alak eltűnt s Petur vitéz nagy kétségek közt töprengett, mit kívánjon magának. Végre nagy sokára így kiáltott fel:

— Eddig minden bűvös eszköz utoljára is csak romlásomra vált, mert nem tudtam jól használni. Most hát nem kívánok többé semmi effélét, hanem, oh titokzatos jótevőm, adj nekem bölcseséget, hogy jövőre mindig csak azt tegyem, a mi jó és helyes.

— Kivánságod teljesül, és örvendj, Petur vitéz, mert eltaláltad a legjobbat, szenvedés nem fog érne többé, felelt láthatatlanul valaki.

Petur vitéz nagy örömmel nyugodott meg, lehajtá fejét a kemény földre s üdítő álomba merült.

Másnap reggel természetesen az volt legelső gondolata, mikép nyerhetné vissza szabadságát. Erővel nem birhatott fegyveres őrei ellen, de csellet kifoghatott rajtuk. Egészen jókedvűen indult tehát velök utra, mikor tovább hurczolták, s az örök lassanként meggyőződtek, hogy fölösleges oly nagyon vigyázniok, a fogoly itt az idegen országban már nem gondolhat szökésre, bele is nyugodott sorsába. Petur vitéz csak ezt várta; egy alkalmas pillanatban, mikor már esteledett és erdőn mentek keresztül, megszökött és mihamar eltűnt, az örök hiába üldözték.

Sokáig bolyongott, mindig éjjel, hogy az ellenséges országban rá ne ismerjenek benne az idegenre. Egy-egy szegény ember házába tért be néha s kért ételt, italt, mit a szegény utastól sehol sem tagadtak meg. Így végre szerencsésen eljutott honába, ahol már senki sem ismert rá. Hosszu szakála nőtt, arczát elsütötte a nap, idegenszerű ruhát viselt; mindenki valami fáradt zarándoknak hitte s Petur vitéz ennek nagyon örült.

zem k
nyal n
I
megfo
küldte
várba
Petur
minth
elbesz
is effé
nagyo
szólt:

itt me
gyöny
de ne
gudni
találj

I
rögtön
toporz
desült
inkáb
hátára
sem is

—
szerze
Petur
ért ell

I
mihan
jó ide
serleg
mészet
nálta.
lépett
vissza
A kir

— Így annál könnyebben visszaszerzem kincseimet, melyeket gonosz ármánnyal raboltak el tőlem.

Megtudta, hogy az álnok lovag, ki megfosztotta csodalovától, a paripát hazaküldte a várába, hogy ott őrizzék; de a várban senki sem birt a szilaj állattal. Petur vitéz tehát megjelent a várban és mintha semmit sem tudna a dologról, elbeszélte, hogy ő híres lószelidítő, most is efféle járatban van. A vár parancsnoka nagyon örült ennek a szerencsének és így szólt:

— Épen jó helyre jöttél, barátom, itt megmutathatod, mit tudsz. Urunk egy gyönyörű paripát küldött haza a táborból, de nem bírunk vele s urunk majd haragudni fog, ha hazatér és a lovat elvadulva találja.

Elővezették a paripát s Petur vitéz rögtön ráismert. A ló, mely eddig szilajul toporzékolt, Petur vitéz közeledtére lecsöndesült. Mindnyájan bámultak, — de még inkább, mikor Petur vitéz fölpattant a ló hátára s úgy elvágatott vele, hogy soha sem is látták többé.

— Most a gonosz francia királytól szerzem vissza a bűvös serlegemet, szólt Petur vitéz s meg sem állt, míg oda nem ért ellensége palotájába.

Itt sem ismerték rá s Petur vitéz mihamar megtudta, hogy a királynak már jó ideje nagy a boszúsága, mert a bűvös serleg többé nem engedelmeskedik, természetesen, mert a király rosra használta. Petur vitéz mint titkos varázsló lépett a király elé és elhitette vele, hogy vissza tudja szerezni a serleg bűvös erejét. A király kapott rajta és átadta a serleget

Petur vitéznek, hogy pedig meg ne szökhessék vele, nagy csapat katonát rendelt őrizetére; ámde Petur fölpattant lovára s egy pillanat alatt úgy eltűnt, hogy még a nyíl sem érte utól.

Mikor ekkép visszaszerzte kincseit, gondolkozni kezdett, hogy most már mit tegyen. És így szólt magában, a mint az uton vágatott:

— A titkos bűverő birtoka újra rosza csábíthatna; mert nagy veszedelem az, ha valakinek minden kívánsága teljesül. Legjobban szeretném, ha jötevőm visszavenné a serleget és a paripát, csak utolsó adományát hagyná meg: hogy a magam erejét bölcsen tudjam használni!

A mint ezt mondta, egy bokor mögül előtűnt az ősz remete és örvendező hangon mondá:

— Üdv neked, vitéz Petur, mert a legnehezebb megpróbáltatást kiálltad: a visszaszerzett kincsek nem csábítottak el. Tartsd meg a serleget is, a paripát is, de csak emlékül, mert mától fogva bűvös erejök eltűnt s a magad erejéből, a magad bölcsességével légy jeles lovaggá. Vitézséggel és bölcseséggel boldogulni fogsz.

Az ősz alak eltűnt s úgy lett, a mint Petur vitéz kívánta és titokzatos jötevője ígerte. Vitézsége, bölcsesége által hírneves, jeles lovaggá lett, de nem bizakodott el, hanem mindig csak jóra használta erejét és eszét. S midőn egyszer ismét a gyűrűre tekintett, látta, hogy a gyémánt újra teljes fényben ragyog.

— Most már visszatérhetek az ősz talján fejedelemhez. A gyűrű fog tanáskodni, hogy méltó vagyok szeretetére.

Az öreg talján fejedelem nagy örömmel is fogadta a jeles vitézt s beváltotta ígéretet, neki adta leányát feleségül és azután rábizta országát. Petur vitéz pedig sokáig uralkodott boldogan, vitézséggel és bölcseséggel.

FOGJÁL MEG!

(Képpel a 364. lapon.)

JÓL bekötik a szemét,
Nem tekinthet szerteszét,
Még maga elé se nézhet,
Körülte minden setét lett.

*De lát egyébbel! S mivel?
Tisztán lát a — fülivel!
Jól vigyáz a neszre, zajra:
Nem látja bár, de meghallja.*

*Igy botorkál, tipeget
Ide-oda figyelget,
Mig egyszerre a sarokba'
A szomszédját nyakon fogja.*

A KIS HALÁSZOK.

(Képpel a 365. lapon.)

MÉG szép meleg idő volt, mikor Tinike és Dinike egy napon kimentek a kicsike csermelyhez halászni. A kicsike csermelyben csak kicsike halacszkák uszkáltak, de hát játékból olyat is jónak találtak fogni.

Leültek egymás mellé a partra és tartották a horgot.

— Valjon fogunk-e ma halacszkát? szólt Dinike.

— Oh, bizonyosan fogunk, sokat fogunk, felelé Tinike.

— Én is azt hiszem. Nézd, ott nem messze uszkál vagy három.

— Mindjárt beleharapnak a horgoba. És ha megfogjuk, mit csináljunk velök?

— Haza visszük, megsüttetjük és megesszük.

— Oh, az nem lehet. Tudod, a Zsuzsi szakácsné azt mondta, hogy az ilyen apró hal nem arra való.

— Igaz a! No hát akkor majd eljatszogatunk velök. Olyan furcsa az, mikor a horgon ficzánkol vagy a szárazon vergődik.

— Az ám, nagyon furcsa! De mit gondolsz, fáj az nekik?

— Nem tudom, nem sírnak.

— Persze, mert a hal nem tud hangot adni. Képzeld csak, ha nekünk valaki horgot akasztana a nyakunkba és fölemelne a levegőbe!

— Jaj, az rettentően borzasztó volna!

— Én sajnálom a szegény halacszkákat. Ha nem vehetjük semmi hasznát, minek kinozzuk szegényeket.

— Igazad van! Mamácska azt mondta, hogy szükség nélkül a legkisebb férget sem kell bántani.

— Igen, mi pedig csak mulatni akarunk.

— Ugy van. Tudod mit? Én nem fogok többé halacszkát, mikor csak játékból kinoznám és ölném meg. Találhatunk mi más játékot is.

— Én sem akarok halat fogni. Menjünk a kertbe buvócskát játszani.

És Dinike meg Tinike békét hagytak a kis halaknak, haza mentek s más játékkal mulattak. Mikor pedig a mamának elmondták a dolgot, mindegyikük kapott egy édes csókot és egy nagy darab édes süteményt jutalmul.

KIS LAP

ÚJ CZIPŐ. (Lásd a 383. lapon.)

XXVII. kötet, 24. szám.

Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.
Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.

1884. december 14-én.

-épület.
sulat.

Az öreg talján fejedelem nagy örömmel is fogadta a jeles vitézt s beváltotta ígéretet, neki adta leányát feleségül és azután rábizta országát. Petur vitéz pedig sokáig uralkodott boldogan, vitézséggel és bölcseséggel.

FOGJÁL MEG!

(Képpel a 364. lapon.)

JÓL bekötik a szemét,
Nem tekinthet szerteszét,
Még maga elé se nézhet,
Körülte minden setét lett.

*De lát egyébbel! S mivel?
Tisztán lát a — fülivel!
Jól vigyáz a neszre, zajra:
Nem látja bár, de meghallja.*

*Igy botorkál, tipeget
Ide-oda figyelget,
Mig egyszerre a sarokba'
A szomszédját nyakon fogja.*

A KIS HALÁSZOK.

(Képpel a 365. lapon.)

MÉG szép meleg idő volt, mikor Tinike és Dinike egy napon kimentek a kicsike csermelyhez halászni. A kicsike csermelyben csak kicsike halacszkák uszkáltak, de hát játékból olyat is jónak találtak fogni.

Leültek egymás mellé a partra és tartották a horgot.

— Valjon fogunk-e ma halacszkát? szólt Dinike.

— Oh, bizonyosan fogunk, sokat fogunk, felelé Tinike.

— Én is azt hiszem. Nézd, ott nem messze uszkál vagy három.

— Mindjárt beleharapnak a horgoba. És ha megfogjuk, mit csináljunk velök?

— Haza visszük, megsüttetjük és megesszük.

— Oh, az nem lehet. Tudod, a Zsuzsi szakácsné azt mondta, hogy az ilyen apró hal nem arra való.

— Igaz a! No hát akkor majd eljátsozatunk velök. Olyan furcsa az, mikor a horgon ficzánkol vagy a szárazon vergődik.

— Az ám, nagyon furcsa! De mit gondolsz, fáj az nekik?

— Nem tudom, nem sirnak.

— Persze, mert a hal nem tud hangot adni. Képzeld csak, ha nekünk valaki horgot akasztana a nyakunkba és fölemelne a levegőbe!

— Jaj, az rettentően borzasztó volna!

— Én sajnálom a szegény halacszkákat. Ha nem vehetjük semmi hasznát, minek kinozzuk szegényeket.

— Igazad van! Mamácska azt mondta, hogy szükség nélkül a legkisebb férget sem kell bántani.

— Igen, mi pedig csak mulatni akarunk.

— Ugy van. Tudod mit? Én nem fogok többé halacszkát, mikor csak játékból kinoznám és ölném meg. Találhatunk mi más játékot is.

— Én sem akarok halat fogni. Menjünk a kertbe buvócskát játszani.

És Dinike meg Tinike békét hagytak a kis halaknak, haza mentek s más játékkal mulattak. Mikor pedig a mamának elmondták a dolgot, mindegyikök kapott egy édes csókot és egy nagy darab édes süteményt jutalmul.

